

ORIENTACIONS PER PREPARAR LES PROVES LLIURES DEL CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL

MÒDULS:

- Didàctica d'educació infantil
- Autonomia personal i salut infantil
- El joc i la seva metodologia
- Desenvolupament cognitiu i motor
- Intervenció amb famílies i atenció a menors en risc social
- Primers auxilis
- Empresa i iniciativa emprenedora
- Desenvolupament socioafectiu
- Expressió i comunicació
- Habilitats socials
- Formació i orientació laboral

IMPORTANT

Els continguts mínims de cada mòdul s'inclouen al currículum del CFGS d'Educació Infantil a les Illes Balears, establert en la següent normativa:

[Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 28 de novembre de 2008 per la qual s'estableix el desenvolupament curricular per als títols de formació professional del sistema educatiu que es dictin d'acord amb la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. \(BOIB núm. 172 Ext., de 6 de desembre\)](#)

Aquest document és el referent principal del temari per preparar els diferents mòduls.

DIDÀCTICA DE L'EDUCACIÓ INFANTIL

Llibres de text de diferents editorials.

MOLT IMPORTANT!

Els manuals que s'hi inclouen contenen la normativa i desenvolupament d'acord a la LOMLOE però, en qualsevol cas, cal tenir present la normativa de les Illes Balears que apareix tot seguit.

- Sánchez, M. V. (2023). *Didàctica de l'Educació Infantil*. Editex.
- Torres, C. G. i Arranz, M.L. (2024). *Didàctica de l'Educació Infantil*. Paraninfo.
- Zaragoza, C. i Muñoz, C. (2022). *Didàctica de l'Educació Infantil*. Altamar. (O edicions posteriors).

NORMATIVA:

Lleis:

- [Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.](#)
- [Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo de Educación \(versión consolidada\) inclou les modificacions fetes per la LOMLOE \(2020\)](#)

Desenvolupament:

- [Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears\).](#)
- [Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears.](#)
- [Decret 23/2020 de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text Consolidat del Decret pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres de primer cicle d'educació infantil](#)
- [Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics.](#)
- Ordre del Conseller d'Educació i Cultura de 19 d'abril de 2011 per la qual s'estableixen les pautes per a la regulació de la jornada i l'horari escolar a les escoles infantils públiques de primer cicle d'educació infantil.

És especialment recomanable accedir a la web de l'[Institut per a l'Educació de la Primera Infància del Govern de les Illes Balears \(IEPI\)](#) per consultar els recursos educatius d'orientació sobretot en relació al currículum de l'educació infantil i l'avaluació al primer cicle d'educació infantil.

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

LLIBRES:

- Amoros, E. i Hortal, A. (2013). *44 experiències 0-3*. Graó. Barcelona. (UT 6 LA PROGRAMACIÓ A L'EDUCACIÓ INFANTIL).
- AAVV (2009). *Planificar la etapa 0-6*. Graó. Barcelona. (UT5 Planificació Educativa).
- Bassedas, Huguet i Solé (2008). *Aprendre i ensenyar a l'educació infantil*. Graó.
- Díez, C. (2002). *La oreja verde de la escuela*. De la Torre.
- Díez, C. (2011). *Los pendientes de la maestra o como piensa una maestra en los niños, las escuelas, las familias y la Sociedad de hoy*. Graó
- DIEZ NAVARRO, C (2007). *Mi escuela sabe a naranja. Estar y ser en la escuela infantil*. Graó
- Falk, J. (2010). *Loczy, escoltar els infants*. Rosa Sensat.
- Galardini, A. i Altres (2010). *Documentar: afinar els ulls per captar moments (Temes d'in-fàn-cia, 62)*. Rosa Sensat.
- Garcia, A. (2017). *Otra educación ya es posible. Una introducción a las pedagogías alternativas*. Litera libros Albuixech.
- Goldschmied, E. (2005). *Educar l'infant a l'escola bressol*. Rosa Sensat.
- Gonzalez-Agapito, J. (1989). *Ser infant abans d'ara. (Temes d'In-fàn-cia, 11)*. Rosa Sensat.
- Majem, T. i Òdena, P. (1998). *El joc de la descoberta. (Temes d'In-fàn-cia, 22)*. Rosa Sensat.
- Malaguzzi, L. (2009). *La educación infantil en Reggio Emilia*. Octaedro-Rosa Sensat.
- Òdena, P (2011). *L'infant i l'escola bressol*. Rosa Sensat.
- Paniagua, G., i Palacios, J. (2005). *Educación infantil. Respuesta educativa a la diversidad*. Alianza Editorial.
- Quinto, B. (2010). *Educar en el 0-3*. Graó.
- Quinto, B (2007). *Los talleres en educación infantil*. Graó.
- Riera, M. A. (2020). *Paisatges matèrics i objectuals. Dossier de recursos per a l'escola 0-3*. IRIE-UIB.
- Sainz, P. (2010). *Educar en el aula de 2 años*. Graó.
- Sanchidrian, C., et al. (2010). *Historia y perspectiva actual de la educación infantil*. Graó.
- Sugrañes, E., et al. (2012). *Observar per interpretar*. Graó.
- XTEIC (2009). *Documentar, una mirada nova. (Temes d'in-fàn-ci-a, 60)*. Rosa Sensat.
- XTEIC (2008). *Documentar la vida dels infants a l'escola. (Temes d'in-fàn-ci-a, 59)*. Rosa Sensat.

ARTICLES:

- Batle, M., et al. (2013). Els ambients al CEIP Son Basca. Innov[IB]. Recursos i Recerca Educativa de les Illes Balears, 3, (235-253).
- Grande, P. i González, M. (2015). La educación inclusiva en la educación infantil:

- propuestas basadas en la evidencia. *Tendencias pedagógicas*, 26 (145-159).
- Llorent, V. (2013). La educación infantil en Alemania, España, Francia e Inglaterra. Estudio comparado. *Revista Española de educación comparada*, 21 (29-58).
 - Pastor, M., et al. (2015). Propuestas didácticas de carácter interdisciplinar para la enseñanza/aprendizaje del espacio y el tiempo en educación infantil. *Revista de Didácticas Específicas*, 13, (87-104).
 - Riba, C. (2011). Treballar per ambients a l'educació infantil com a estratègia d'innovació. *Indivisa, Bol. Estud. Invest.*, 12, (99-108).
 - Riera, M.A., Ferrer, M. i Ribas, C.(2014). La organización del espacio por ambientes de aprendizaje en la educación infantil: significados, antecedentes y reflexiones. RELADEI. *Revista Latinoamericana de Educación Infantil*, 3 (2), (19-39).

REVISTES:

- Guix d'Infantil. Graó.
- In-fàn-ci-a. Rosa Sensat.
- Infància a Europa. Revista d'una xarxa de revistes europees.

WEBGRAFIA:

- CEAPA (2009) Educación infantil. Seis años clave para una vida. (Vídeo) Aire. Educación <https://www.youtube.com/watch?v=QqYCiOftJX8>.

AUTONOMIA PERSONAL I SALUT INFANTIL

- **Llibres de text de diferents editorials.**
- Cepeda, P. i Vélez, R. (2010). *Educación infantil GS autonomía personal y salud infantil*. Santillana Educación, S.L. ISBN 9788429489484, ISBN 9788448169930 o edicions posteriors.
- Palomar, M., Muñoz, L., Nus, P., i Soler, A. (2023). *Autonomía personal i salut infantil*. Altamar.
- Rodríguez, J. i Zehag, M.F. (2009) *Autonomía personal y salud infantil*. Editex. ISBN 9788497713849 o edicions posteriors.
- **Lectures per completar el mòdul:**
- American Academy of Sleep Medicine. (1990). *The International Classification Of Sleep Disorders, Revised*. ISBN 0-9657220-1-5
- Cox, J. T, i Phelan, S.T. (2009). Prenatal nutrition: special considerations. *Minerva Ginecologic*, 61.

- D'Emilio (2000). *Los hábitos de higiene*. UNICEF
- Elizondo-Armendáriz, *et al.* (2005). Prevalencia de actividad física y su relación con variables sociodemográficas y estilos de vida en la población de 18 a 65 años de Pamplona. *Revista Española de Salud Pública*, 79.
- Llorca, J. i Gómez, M. (2018) *Sense dents i a mossegades*. Rosa dels Vents. ISBN 978-84-17627-45-4
- Llorca, J. i Gómez, M. (2019) *En boca de tothom*. Rosa dels Vents. ISBN 978-84-17627-46-1
- Llorca, J. i Gómez, M. (2021) *Ecss! Un conte per incentivar l'alimentació saludable*. Penguin Random House Editorial. ISBN 978-84-488-5860-5
- Llorca, J. i Gómez, M. (2021) *Llet amb galetes*. Rosa dels Vents. ISBN 978-84-18033-63-6
- López, F. (1995). Necesidades en la Infancia y Protección Infantil: Fundamentación Teórica, Clasificación y Criterios Educativos. *Ministerio de Asuntos Sociales, Centro de Publicaciones*. ISBN/ISSN: 8478500871
- Moyano i Muñoz (1994). Los comedores escolares. Aula de Innovación Educativa, 32, *Gobierno de Canarias*.
- Rivero, *et al.* (2015) *Libro blanco de la nutrición infantil en España*. Prensas de la Universidad de Zaragoza.
- Scavone, C. (2015). *Aspectos Fisiológicos y Fisiopatológicos del Sueño en los Niños. Bases Neurológicas del Sueño*. Departamento de Fisiología y Facultad de Medicina de la Universidad de la República Oriental del Uruguay.
- Galán Bertrand, L. (2023). *El gran libro de Lucía mi pediatra*. (19ª). Editorial Planeta.
- González, C. (2012). *Bésame Mucho* (12ª). Ediciones Planeta.
- González, C. (2015). *Un regal per a tota la vida* (3ª). Angle Editorial.
- Jové, R. (2007). *Dormir sense llàgrimes*. (3ª). Esfera dels llibres.

Pàgines web recomanades:

- Gupta, *et al.* (2016). Infant Malnutrition: breastfeeding. *International Infant and young child feeding*. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/infant-and-young-child-feeding>
- Organització Mundial de la Salut (OMS). <https://www.who.int/es/> per a consulta de malalties infantils.
- Criar con sentido común: [Crianza Respetuosa | Tribu CSC | Criar con Sentido Común \(criarconsentidocomun.com\)](http://Crianza Respetuosa | Tribu CSC | Criar con Sentido Común (criarconsentidocomun.com))
- Lucía mi pediatra: [Home - Lucía mi pediatra \(luciamipediatra.com\)](http://Home - Lucía mi pediatra (luciamipediatra.com))

Revistes:

- Guix d'Infantil. Graó.
- In-fàn-ci-a. Rosa Sensat.
- Infància a Europa. Revista d'una xarxa de revistes europees.
- Viure en família.

EL JOC INFANTIL I LA SEVA METODOLOGIA.

Llibres de text de diferents editorials.

- García, A., i Lull, J. (2012). *El joc infantil i la seva metodologia*. Editex. ISBN 9788497713030 o edicions posteriors.
- Mateo, E. (2014). *El joc infantil i la seva metodologia*. Macmillan Professional. ISBN 9788415991878 (CAT 2010) o ISBN9788415991809 (CAST 2014).
- Pecci, M. C., et al. (2010). *El joc infantil i la seva metodologia*. McGrawhill. ISBN 9788448171513 o edicions posteriors.
- Romero, V. i Gómez, M. (2012). *El joc infantil i la seva metodologia*. Altamar. ISBN 9788415309017, ISBN 9788496334625 o edicions posteriors.
- Web de l'IOC (Institut Obert de Catalunya):
https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_edi_m04_/web/fp_edi_m04_htmlindex/material_pdf.html

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

LLIBRES:

- Laguna i Vidal (2008). *Rincones de actividades en la escuela infantil (0 a 6 años)*. Graó.
- Majem, T. i Òdena, P. (1998). *El joc de la descoberta (Temes d'In-fàn-cia, 22.)*. Rosa Sensat.
- Molina, L. i Jiménez N. (1995). *La escuela infantil. Acción y Participación*. Edit. Paidós.
- Ruiz De Velasco, A., i Abad, J. (2011). *El juego simbólico*. Graó.
- Solter, A. J. (2013). *“Juegos que unen”*. Medici S.A.
- Marín, I. (2018). *¿Jugamos? Como el aprendizaje lúdico puede transformar la educación*. Paidós
- Vela, P. i Herrán, M. (2021). *Peces soltes. El joc infinit de crear*. Litera.
- Tardos Anna (2014). *El adulto y el juego del niño*. Barcelona: Octaedro-Rosa Sensat. ISBN 9788499215266

ARTICLES:

- Batle, M.; et al. (2013). Els ambients al CEIP Son Basca. Innov[IB]. *Recursos i Recerca Educativa de les Illes Balears*, 3, (235-253).
- Riera, M. A., Ferrer, M. i Ribas, C.(2014). La organización del espacio por ambientes de aprendizaje en la educación infantil: significados, antecedentes y reflexiones. RELADEI. *Revista Latinoamericana de Educación Infantil*, 3 (2).
- Riera, M. A. (COORD.) (2020). *Paisatges matèrics i objectuals. Dossier de recursos per a l'escola 0-3*. IRIE-UIB.

WEBGRAFIA

- Legislació sobre la seguretat de les joguets
<https://www.boe.es/eli/es/rd/2011/08/26/1205/con>

- Guia AIJU 2023/2024 <https://www.guiaaiju.com/>
- Observatori del joc <http://www.observatoriodeljuego.es>
- Tierra en las manos.
- El nou safareig.
- Webdoc Imagine Elephants
- Instalaciones de juego [Instalaciones de Juego: contextos simbólicos de relación](#)

REVISTES:

- Guix d'Infantil. Graó.
- Viure en família. Graó.
- In-fàn-ci-a. Rosa Sensat.

DESENVOLUPAMENT COGNITIU I MOTOR

Llibres de text de diferents editorials.

- Carcajona, P. i Galindo, B. (2010) *Desarrollo cognitivo y motor*. Santillana. ISBN 9788429493016
- Larrey, G., López, M., Mozos, A., i López, G. (2013). *Desarrollo cognitivo y motor. 2ª edición*. McGrawHil ISBN 8448183843 · 9788448183844
- Ovejero, M. (2013) *Desenvolupament cognitiu i motor*. MacMillan ISBN 9788415656814
- Salamanca, L. i Sánchez, M. V. (2018). *Desarrollo cognitivo y motor*. Editex. ISBN 9788491613879
- Pons, E. i Roquet-Jalmar, D. (2020). *Desenvolupament cognitiu i motor* Altamar. ISBN 9788416415656 (CAS 2020) o ISBN 9788416415663 (CAT)
- Web de l'IOC (Institut Obert de Catalunya)
https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_edi_m06_/web/fp_edi_m06_htmlindex/index.html

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

LLIBRES:

- Aucouturier, B. (2004). *Los fantasmas de acción y la práctica psicomotriz*. Gracó
- Antunez, C. (2014). *Estimulación del cerebro infantil des del nacimiento hasta los 3 años*. Narcea
- Arnaiz, P., et al. (2008). *La psicomotricidad en la escuela: Una práctica preventiva y educativa*. Ediciones Aljibe.
- Quinto, B. (2006). *Los talleres en Educación Infantil*. Graó.
- Vila, B. i Cardó, C. (2005). *Material sensorial 0-3*. Graó.
- Bilbao, A. (2015). *El cerebro del niño explicado a los padres*. Plataforma

- Bly, L., et al. (2011). *Componentes del desarrollo Motor Típico i Atípico*. STI Ediciones
- Bonaste, M. (2007). *Psicomotricidad y vida cotidiana (0-3 años)*. Graó.
- Díaz, J. (2007). *Atención temprana: Guía práctica para la estimulación del niño de 0 a 3 años*. CEPE
- Fusté, S. i Bonastre, M. (2014). *Psicomotricitat i vida quotidiana*. Graó.
- Gil, P. (2003). *Desarrollo psicomotor en Educación Infantil (0-6 años)*. Wanceulen Editorial S.L.
- Hengsternberg, E. (1994). "Desplegándose". La liebre de marzo.
- Latorre, A. i Bisetto, D. (2009). *Trastornos del desarrollo motor: Programas de intervención y casos prácticos*. Pirámide
- López, M. D. i Polo, M. T. (2015). *Trastornos del desarrollo motor*. Pirámide
- Matas, S. i Aureen, M. (1997). *Estimulación temprana de 0 a 36 meses*. Lumne-Humanitas.
- Mendel, G. (2011) *¿Por qué los niños y las niñas se mueven tanto?: Lugar de acción en el desarrollo psicomotor y la maduración psicológica de la infancia*. Graó.
- Díez, M. C. i Palau, P. (2013). *Los trastornos infantiles. Guía de acompañamiento familiar y profesional*. Graó
- Osterriech, P (1965): *Psicología infantil*. Ed. Morata.
- Pikler, E. (1985). *Moverse en libertad. Desarrollo de la motricidad global*. Narcea.
- Puig, M. (2001). *Propuestas motrices para la educación infantil*. Ediciones del Serbal.
- Siegel, D., et al. (2013). *El cerebro del niño*. Alba.
- Torbet, M. (2003). *Juegos para el Desarrollo motor*. Troquel
- Uriarte, R. et al. (2013). *Manual de estimulación temprana: Esos preciosos primeros pasos. Psimática infancia*
- Van, C. (2009). *Miedo a nada...Miedo a todo. El niño y sus miedos*. Graó.
- Vaca, M. J. (2008). *Motricidad y aprendizaje. El tratamiento pedagógico del ámbito corporal (3-6)*. Graó
- Vega, S. (2015). *Ciencia 0-3 años*. Graó.

INTERVENCIÓ AMB FAMÍLIES I ATENCIÓ A MENORS EN RISC SOCIAL

Llibres de text de diferents editorials.

- Sorribas, M., García, A. i Gras, M. (2022). *Intervenció amb famílies i atenció a menors en risc social*. Altamar ISBN 978-84-18843-21-1
- Tabera, M. V., i Rodríguez, M. (2010). *Intervenció amb famílies i atenció a menors en risc social*. Editex. ISBN 9788497716611 o edicions posteriors.
- Fernández, L. (2013). *Intervenció amb famílies i atenció a menors en risc social*. McGraw-Hill. ISBN 9788448184384 o edicions posteriors.
- Delgad, I. (2012). *Intervenció amb famílies i atenció a menors en risc social*. Paraninfo. ISBN 9788497328760 o edicions posteriors.
- *Manual d'intervenció del Servei de Protecció del Menor*. IMAS. Consell de Mallorca.
- Important per actualitzar la informació dels llibres de text respecte la normativa vigent i de les Illes Balears:
- Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener de Protecció Jurídica del menor

- Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.
- Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.
- Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears
- Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies
- Pla Integral d'Atenció Primerenca de les Illes Balears.
- Ley Orgánica 8/2021, de 4 de junio, de protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia. (LOPIVI)

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

LLIBRES:

- Alfonso, C., *et al.* (2003). *La participación de los padres y madres en la escuela*. Graó.
- Comellas, M. J. (2009). *Familia y escuela. Compartir la educación*. Graó.
- Golombok, S. (2006). *Modelos de familia ¿Qué es lo que de verdad cuenta?*. Graó.
- López, F. (2005). *La educación sexual de los hijos*. Pirámide.

WEBGRAFIA:

Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS)
Oficina Balear de la Infància i l'adolescència (OBIA)

PRIMERS AUXILIS

Llibres de text de diferents editorials, així com a pàgines web destacades.

Martínez, A., López, A.; i Urkía, C. (2019). *FORMACIÓN EN SOCORROS. MÓDULO 2. SOCORRISMO Y PRIMEROS AUXILIOS*. Cruz Roja. ISBN 9788478993659
Ortega, A. (2020) *Primeros auxilios*. Altamar. ISBN 9788417144951.
Martínez, A. I. i Gómez, R. (2020). *Primeros auxilios*. Editex. ISBN 9788413212296
Arriaza, P. D.; Martínez, J. F.; i Sánchez, C. (2021). *Primeros auxilios*. Parainfo. ISBN 9788413660738.

Lectures i pàgines web recomanades per completar els diferents mòduls.

WEBGRAFIA:

Cruz Roja (2023, 6 de març). Vídeos de primers auxilis al seu canal de YouTube.

<https://www.youtube.com/>

Monsieurs, K. G., *et al.* (2015). Recomendaciones para la Resucitación 2015 del Consejo Europeo de Resucitación (ERC). *European Resuscitation Council i Consejo de Resucitación Español Cardiopulmonar*.

M. (2023, 6 març). Etiquetes columna de la dreta. <http://manucaldo.blogspot.com/> (Mirar etiquetes en columna dreta)

Martínez, A. (2020). Reanimación cardiopulmonar básica y avanzada pediátrica. SEUP

Sociedad Española de Pediatría de Urgencias. *Protoc diagn ter pediater*. 1:31-48
Perkins, G. G., *et al.* (2021). European Resuscitation Council Guidelines 2021
Resumen ejecutivo. *European Resuscitation Council i Consejo de Resuscitación Español
Cardiopulmonar.*

EMPRESA I INICIATIVA EMPRENEDORA EN L'ÀMBIT DE L'EDUCACIÓ INFANTIL

Llibres de text de diferents editorials, així com a pàgines web destacades.

- Salinas, J. M., Gándara, J. i Sánchez A. (2012). *Empresa i iniciativa emprenedora*. Mc Graw Hill. ISBN 8448180186.
- Vázquez, B., i Asensio, E. (2016). *Empresa e iniciativa emprenedora*. Paraninfo. ISBN 9788428338196VV.AA. (2018). *Empresa i iniciativa emprenedora*. Edebé. ISBN 9788468340142.

Lectures i pàgines web recomanades el mòdul.

WEBGRAFIA:

<http://www.ipyme.org>

<http://www.idi.es/>

<http://www.cambramallorca.com/>

<http://www.seg-social.es/>

Crea tu empresa

<http://www.ventanillaempresarial.org/>

<http://www.todofp.es>

<https://web.palmaactiva.com/es/>

<https://es.slideshare.net/jordipuigdellivol/201011-ies-ribot-i-serra-gs-educaci-infantil-emprendre>

<https://www.iempren.es/es/inicio/>

<http://www.igape.es/es/crear-unha-empresa/crear-unha-empresa/plan-de-negocio/modelos-del-plan-de-negocio>

DESENVOLUPAMENT SOCIOAFECTIU

Llibres de text de diferents editorials.

- Marin, M., Oñederra, S. i Del Álamo, C. (2014). *Desenvolupament socioafectiu*. MacMillan Professional Català: ISBN 9788415991861 o castellà: ISBN 9788415991793.
- Redondo, A. i Madruga, I. (2010). *Desenvolupament socioafectiu*. Mc Graw Hill. ISBN 9788448171810 o edicions posteriors.
- Ocaña, L. i Martín, N. (2011). *Desenvolupament socioafectiu*. Paraninfo. ISBN 9788497328234 o edicions posteriors.

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

LLIBRES:

- Abad, M. L., et al. (2002). *Género y Educación. La escuela coeducativa*. Graó.
- Botia F., et al. (2007). *Sexualidad, identidad y afectividad. Cómo tratarlas desde la escuela*. Graó.
- Chías, M., i Zurita, J. (2009). *EmociónArte con los niños. El arte de acompañar a los niños en su emoción*. Desclée De Brouwer.
- Diez, M. C. (2002). *El piso de abajo de la escuela*. Graó.
- Guerrero, R. (2018). «*Educación emocional y apego*». Libros Cúpula
- Guerrero, R. i Barroso, O. (2019). “*Cuentos para el desarrollo emocional desde la teoría del apego*”. Sentir.
- Harris, P. (1992). *Los niños y las emociones*. Alianza Editorial.
- Horno, P. (2017). “*Educando la alegría*”. Desclée.
- Lobo, E (2019). “*Es mío*”, pegar, morder, molestar... Y otras formas de acercarse. Graó
- López, F., et al. (1999). *Desarrollo afectivo y social*. Pirámide.
- López, F., et al. (2007). *La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades*. Graó.
- Palacios, J., et al. (2002). *Desarrollo psicológico y educación*. Alianza.
- Palou, S. (2004). *Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia*. Graó.
- Siegel, D. J. i Payne, T. (2012). “*El cervell del nen*”. Viena.
- Siegel, D. J. i Payne, T. (2018). «*El cerebro afirmativo del niño*». Vergara.
- Solter, A. J. (2013). “*Juegos que unen*”. Medici S.A.

WEBGRAFIA:

- Baby human sentir. (2015). Baby human sentir. [Documental Baby Human: 4- Sentir online | DocumaniaTV.com](#)
- Baby human relacionarse. (2015). Baby human relacionarse. [Documental Baby Human: 5- Relacionarse online | DocumaniaTV.com](#)
- Apego: situació estranya. <https://www.youtube.com/watch?v=qaXcjExnhbM>
- No es maña.(2012). No es maña. <https://www.youtube.com/watch?v=O28qME0gW-c>
- Teoria de la mente. [Teoría de la mente \(youtube.com\)](#)
- La mente en pañales: la capacidad de mentir. [La Mente en pañales A Child's World 2001 La capacidad de mentir \(youtube.com\)](#)
- Errores en la educación sexual de los niños. [Errores en la educación sexual de los niños \(youtube.com\)](#)
- Educar la identidad sexual en la igualdad de sexos. [Educar la identidad sexual en la igualdad de sexos - YouTube](#)
- Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans [YouTube](#)
https://www.caib.es/sites/policiestutorsillesbalears/es/protocolo_transsexual_y_transgenero/

EXPRESSIÓ I COMUNICACIÓ

Llibres de text de diferents editorials.

- Cárdaba, A. i Palomero, M. (2010). *Expressió i comunicació*. Santillana. ISBN 9788429489545.
- Crespí, M. (2011). *Expressió i comunicació*. Paraninfo. ISBN 9788497328227 o edicions posteriors.
- Escudé, N. i Sánchez, E. (2017). *Expressió i comunicació*. Altamar. ISBN 9788416415687.
- Ferrer, I. (2012). *L'artesania de la comunicació. Diàleg, escolta i llenguatge a l'etapa 0-6*. Graó.
- García, E., García, C., Vergara, J. J., i Zamorano, M. A. (2010). *Expressió i comunicació*. Mc Graw Hill. ISBN9788448171520 o edicions posteriors.
- IOC (Institut Obert de Catalunya):
https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/1752_EDI/EDI_1752_M05/web/html/index.html
- Jiménez, M., González, F. J., Serna, R., i Fernández, M. (2009). *Expressió i comunicació*. Editex. ISBN 9788497715188 o edicions posteriors.

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

LLIBRES:

- Akoschky, J., Alsina, P., i Díaz, A. (2008). *La música en la escuela infantil (0-6)*. Graó.
- Bassa, R., et al. (1995). *Serra Mamerra*. Moll
- Bryant, S. C. (1992). *El arte de contar cuentos*. Hogar del libro
- Rodari, G. (1995). *Gramática de la fantasía*. Columna

WEBGRAFIA:

- Baby human hablar (2015): [Baby human](#)
- Desenvolupament primeres paraules. Recer Caixa 2012-2014
<http://abansprimeresparaules.upf.edu/precursors-del-llenguatge/primeres-paraules/>
- Infantil: <http://manucaldo.blogspot.com.es/> (Mirar etiquetes en columna dreta)

HABILITATS SOCIALS

Llibres de text de diferents editorials

- Castillo, S. i Sánchez, M. (2016). *Habilitats socials*. Altamar. ISBN 987-84-16415-13-7 (CAT 2016).
- Serrano, C., i Peñafiel, E. (2010). *Habilitats socials*. Editex. ISBN 9788497716604 o posteriors.
- Muñoz, C. i Crespí, P. (2011). *Habilitats socials*. Paraninfo. ISBN 9788497328258 o posteriors.
- Rosales, J. J., i Caparrós, B. M., Molina, I. i Alonso, S. H. (2013). *Habilidades sociales*. Mc Graw Hill. ISBN 9788448184537.
- Catalunya, I. O. C. (2010). *Habilitats socials*. IOC.
https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_iso_m09/web/fp_iso_m09_htmlindex/index.html

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

LLIBRES:

- Castanyer, O. (2009). *La asertividad, expresión de una sana autoestima*. Desclée de Brouwer.
- Cornelius, H. i Faire, S. (2010). *Tu ganas, yo gano*. Gaia Ediciones.
- Díez, A., i Masegosa, A. (1996). *La dinàmica de grups en l'acció tutorial. Activitats per fer a l'aula*. Barcelona. Graó.
- Díez, A. (1992). *Les habilitats socials: la presa de decisions i la resolució de conflictes (núm. 47-48)*. Graó.
- Ramon-Cortés, F. (2012). *L'illa dels 5 fars*. RBA La Magrana.
- Pope, A. (2003). *Mejora de la autoestima: técnicas para niños y adolescentes*. Martínez Roca.

WEBGRAFIA:

- Taller: Resolució de conflictes. Conceptes, dinàmiques,... (s. f.). Taller: resolució de conflictes.
https://www.palma.cat/portal/PALMA/RecursosWeb/DOCUMENTOS/1/0_91893_1.pdf

FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL.

Llibres de text de diferents editorials

- Burgos, F., et al. (2018). *Formació i orientación laboral*. Edebé. ISBN 9788468340135.
- Orteu, L. et al. (2017). *FOL para educación infantil*. Altamar ISBN 9788416415694.
- Álvarez, J. C. (2015). *Formació i Orientació Laboral 2013. Sèrie Evolucionaria*. MacMillan. ISBN 9788416092413.
- Sáenz, C. (2015). *Formación y Orientación Laboral*. Santillana. ISBN 9788468011219.
- Aguilar, M. M., et al. (2017). *Formació i Orientació Laboral*. McGrawHill. ISBN 9788448612108.
- Pérez, R. i González, J. C. (2017). *Formación y Orientación Laboral*. Paraninfo. ISBN-13: 9788428339810, ISBN 10: 8428339813.

Lectures i pàgines web recomanades per completar el mòdul.

Pàgina interessant de recursos FOL. <https://sites.google.com/site/flippedfol/>.

Documentació i activitats FOL de l'IOC de Catalunya.

https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/0801_IEA/IEA_0801_M11/web/html/

Guia Laboral 2019. <https://www.mites.gob.es/index.htm>

[Pàgina principal. Ministerio de Trabajo y Economía Social \(mites.gob.es\)](https://www.mites.gob.es/)

Llei Estatut Treballadors (ET) consolidat i actualitzat a 2022.

<https://www.boe.es/buscar/pdf/2015/BOE-A-2015-11430-consolidado.pdf>

Conveni Col·lectiu Educació infantil i centres assistència.

<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2019-10956>

Servicio Público de Empleo Estatal <https://www.sepe.es/HomeSepe> SEPE

Palma Activa. <https://web.palmaactiva.com/es/>

Europass (CV europeu). <https://europass.cedefop.europa.eu/es/documents/curriculum-vitae>

Entrevistes de treball.

https://treball.barcelonactiva.cat/porta22/cat/eines/entrevista_feina/index.jsp

Prevención de riesgos laborales en educación.

http://www.prlinfantilacade.es/pdfsmateriales/GUIA_PRL_ACADE.pdf

Ley de prevención de riesgos laborales. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-24292>

Proyecto Flipped Fol. Prevención de riesgos laborales con metodología «Flipped Classroom».

<https://cedec.intef.es/flipped-fol-dale-la-vuelta-a-tu-clase-de-fol/>

Asesoramiento laboral para trabajadores en España. <https://laboro-spain.blogspot.com/>